1870. II. évfolyam. 71. szám. Hétfő. april 11.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félévre 5frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
☞ ***Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.*** ☜
Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért **5 kr.**

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora **15 kr.**
Nagyobb terjedelmű, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a ***legolcsóbb árért.***
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön **30 kr.**
Előfizethetni helyben: ***Telegdi K. Lajos*** és ***Csáthy Károly*** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Válság itt, — válság ott!

△) A jelen magyar-osztrák kormánypolitika tarthatlansága legjobban kiviláglik a Lajtán tuli ministeriumba beütött válság által.

A korszellem mindinkább követelni kezdi jogait, s immár beállott az idő, midőn félszeg intézményekkel nem lehet többé népeket czélszerüen igazgatni.

Oly kormányrendszer, mely nem amaz alapra van fektetve, hogy a nemzetek anyagi jobblétét és szellemi előhaladását megbirja, tartós egyátalában nem lehet.

Eleven példa erre a gyászos emlékezetü Bach, Schmerling stb. önkényi rendszer, mely önnön sulya alatt roskadt össze. Eleven példa a toldozott-foldozott Hasner-ministerium, mely nem annyira Beust gr. ellenlábaskodásának, mint inkább saját élhetlenségének köszönhető bukását.

Mondják, a magyar ministerium a kétségbeesés erélyével küzdött Beust ellenében a Hasner-ministerium maradása mellett.

Miért?

Mert a Lajtán túli, mint inneni ministeriumok egy kaptafára voltak rántva, — s félni lehetett, hogy „a logika kérlelhetlen szabályai szerint“ a magyar kormányépületbe is beüt — a válság s az ügyéri biborosszéknek kényelmes ülését más férfiak foglalandják el.

Ha Beust gr. elmondhatja magáról, — a minthogy el is mondhatja: „Az állam: az én vagyok!“ — nem lesz csoda, ha egy szép reggel arra viradunk fel, hogy az Andrássy-cabinet a Hasner-cabinethez hasonló sorsra jutott.

Azonban Andrássy gr. auguri tehetségét nem vonjuk kétségbe.

Hamar megérzi ő, mikor fuj rosz szél Bécs város felől, — sőt ha a bécsi lapok szavainak hitelt adhatunk, már meg is érezte; mert Andrássy gr. társaival együtt be is adta volna már lemondását!

Kezdik már belátni Bécsben is, hogy csupán névleges alkotmányos rendszerrel a közjólét, a közbizalom, mint minden valódi államnak fő kelléke, hogy szilárd alapokon nyughassék, nincs elérve, s hogy irott malaszttal nemzeteket kormányozni helyesen nem lehet.

Ide czéloz az osztrák államkanczellárnak ama terve, melyszerint különböző nemzetiségekből álló vegyes osztrák ministeriumot alakitson. —

Potocki ministerelnökségével s az általa alakitandó cabinettel, állitólag a központositásnak lenne megadva a halálos döfés. — Kivánatos, hogy ugy legyen.

Eszerint kár volt oly nagyon kardoskodni a magyar kormányférfiaknak a Hásnercabinet javára.

Nem tudjuk, csak gyanitjuk, minő czélzatok és indokok vezérelhették őket a megbukott cabinet támogatására; de tény gyanánt emliték a bécsi lapok s ezek nyomán a magyar ujságok is, hogy gr. Andrássy Gyula határozottan lépett fel Hasner ügyérelnök javaslatai mellett.

Ez állitásra semmi hivatalos czáfolatot nem sejtvén sehol, kénytelenek vagyunk azt tény gyanánt fogadni el.

Daczára ennek, Beust érvelései győztek, s ily kudarcz után nem is lehet csodálni, ha a nemes grófnak elmult volna a kedve oly kormányszekeret igazgatni, melynek rövid napok alatt ugyis kifelé állana a rudja.

Bezzeg nem volna most olcsó dicsősége a ministerelnök ur részéről, ha valami oly közvetitési módot találhatna fel eleven elméje, hogy „a kecske is jól lakhasség, amellett a káposzta is megmaradjon.“

Bezzeg ezen rágódhatnának aztán ellenfelei!

Na erre aztán kiváncsiak vagyunk.

De kiváncsiak vagyunk még arra is, vajon Lónyai pénzügyér urnak közös pénzügyérségre vonatkozó esélyei nem szenvedtek-e a beütött válság folytán.

Kötve hiszszük, hogy e nem várt körülmény, reményében kissé le nem hangolta a pénzügyér urat.

Tartunk tőle, hogy ámbár most két szék között válogathat, — előbb-utóbb, pad alá esik!

Mikó gr. is czélszerünek tartá beadni lemondását, ki különben igen érdemes uri ember s buzgó hazafi, csakhogy egy csekély hibája van; az t. i. hogy a más — Hollán ur szájával akart jóllakni; nem akarván hinni ama régi példabeszédnek, hogy: „a gazda szeme fölér száz napszámos munkájával!“

A válság előjelei eszerint nálunk is kezdenek mutatkozni — s hogy emiatt felesleges busulnunk, — mondanom sem kell. A rosta soha sem ártott még az elvetendő magnak.

A Hasner-cabinet buktával a birodalmi tanács s az összes tartományi ülések fel fognának oszlattatni és haladék nélkül uj választások rendeltetnének el.

Hiszen ez mind szép törekvés, de alig találhatja meg kellő jutalmát; mert kétes marad: vajon az uj tartománygyülések eszközlésbe veszik-e a birodalmi tanácsba való választást, ha csak biztositékot nem nyujtanak azok képviselőinek, hogy méltányos kivánalmaik elvégre kielégittetnek?

Hiába! A szemfényvesztés kora lejárt s az olcsó fémet immár megtudjuk különböztetni a nemes ércztől!

A válság a mott már kiütött, de nyilván látható az itt is, és ugylátszik, — az egész csak rövid napok kérdése már. . . .

Ha a jelek nem csalnak: az ellenzék napja derülni kezd! —

A főrendi ház makacskodik.

— *r.*) Hallatlan dolog, hogy valamely testület, vagy hatóság, mely érzi gyöngeségeit és jogosultsága lejártát, nyiltan szembe merjen szállani oly hatósággal, mely tisztán és kétségbevonhatlanul a jog, igazság s törvényes gyakorlat alapján áll oly dolgokban, melyekre nézve a jogosulatlan és jogosult hatóságok közt véleménykülönbség forog fen.

De ezen hallatlan eljárásra is lehet példa akkor, midőn a végvonaglás küzdelmei közt utolsó fellobbanás mutatkozik ama testület életében, mely túlélte magát, de sem meghalni, sem megifjodni, megujulni, uj életre támadni nem akar.

Az egykori méltóságos erőnek, a hajdani büszkeségnek, a régibb osztályrendszer czifraságának ezen foszlányaira találunk a főrendi (!) ház amaz eljárásában, miszerint az államszámvevőszék felállitása kérdésében, a képviselőház azon megállapodását megváltoztatta, miszerint a számvevőszék elnöke választására nézve a képviselőház bir jogosultsággal; — ami nagyon természetes és jogos megállapodás volt a képviselőház részéről; — mert a nemzet választott képviselőinek joga és kötelessége befolyni a kormány számadásai feletti ellenőrködést czélzó közegek létrehozásába; mig a született törvényhozók, sem a szabadság, sem az egyenlőség, sem az alkotmány szelleme szerint ily befolyással nem birhatnak.

A főrendi (!) ház oda módositá a képviselőház ama határozatát, hogy a főrendi ház is befolyjon az államszámvevőszék elnöke választásába, illetőleg kijelölésébe; tehát a főrendek egyedül saját érdekökből és azért változtatták meg azon megállapodást, hogy magoknak olyan uj jogot nyerjenek, melyet a népképviselők ő velők megosztani nem akartak.

Képviselőházunk a főrendek eme változtatását ujolag elvetette; s a főrendek ennek ellenére másodszor is kijelentették, hogy első módositásukhoz ragaszkodnak.

Mit mond erre ujolag a képviselőház, bizonyosan nem tudhatni; mert, ugy látszik, hogy a ministeriumtól nyertek a főrendek (!) bátoritást ama módositástételre, s az a melletti makacs megmaradásra; holott ott a ministerium a képviselőház többségének kifolyása levén, ha hajlammal nem látszanék birni a'rendi jogositványok foszlányai fentartásához, — a képviselőház tekintélyének megmentésén igyekeznék inkább, mint annak megrontásán.

Azon kétségbevonhatlan tény, hogy a főrendi ház makacsul összetüzött a képviselőházzal, egyfelől azt eredményezheti, hogy az államszámvevőszék felállitása felett a törvényhozás két háza közötti egyetértés létre nem jöhetvén, ezen ellenőrző államközeg megalkotása huzamosb ideig elmaradhat; — másfelől pedig az, hogy a képviselőház még erősebb akadályát látván müködésének a főrendi házban, mint ezelőtt; és kihivásnak vevén az elavult rendi kiváltság emberei részéről a nép ellenében, a főrendeknek a korszellemmel merőben ellenkező eljárási alapra állásuk erőszakolását: sietve fog a képviselőház — a késedelmeskedő kormányt túlszárnyalva — ama veszélyes botránykő szétrombolására vállalkozni, mely körül a nemzet, annyi nemes törekvését scylla- s charibdisörvénybe sodortatni lenne kénytelen továbbra is szemlélni. . . .

A nép pedig, mely méltó boszankodással szemléli, hogy a született törvényhozók, nemcsak a nemzet jogait gyakorolják, sőt a nemzet akaratával még daczolni is mernek, — szivesen vállalkozik a főrendi ház elavult intézménye temetésén meghuzni a halálharangot! —

A magyar keleti vaspálya.

(K.) Alig van épitkezési vállalat, mely az elemeknek ellenséges befolyása miatt annyit szenvedett, mint az épités alatt álló magyar keleti vaspálya.

Az utóbbi hat hó alatt folytonosan tartott esőzések miatt a nagyvárad-kolozsvári vonalon terep-leomlások mutatkoznak, melyek csak sok fáradsággal és érezhető idővesztességgel hozathattak helyre. Azonban ernyedetlen buzgalommal törekedtek e több helyen történt leomlásokat, minden lehető eszköznek igénybe vételével megakadályozni. Igy például a Stanánál levő nagy bemetszés 200 meternyi hosszuságban boltozattal láttatik el s alagutszerüleg készittetik el. Emlitett közbejött hátrányos esetek után, kétségkivül senki sem fog csodálkozni a ki a vasutépitési viszonyokkal csak legkevésbbé is ismerős és épen nem lepi meg, hogy daczára minden egyéb munkának csaknem tökéletes bevégzése, — az üzletberendezési készletek mint szintén a szállitási forgalmi eszközöknek tényleges átadása után is, e pályának megnyitását még legalább is két hóig el kell halasztani. Az épitési vállalkozók azonban sem fáradságot, sem költséget nem kimélnek s a legnagyobb erélylyel igyekeznek, emlitett bajnak elháritásával a vonalat a közforgalomnak mielőbb átadni; mindamellett a törekvés sikere különösen a bekövetkező időviszonyoktól függ. A pálya többi vonala felől azonban kedvezőbb tudósitást adhatunk, hol a munkálatok a kivánalomhoz képest gyorsan haladnak előre és különösen a II-ik sectión ameddig az bizottmányilag földjáratott, a kedvezőbb időviszonyok beállása óta, a gyors haladás nyomai látszanak. Igy a pályatest, mintegy 3¼ mértföldhoszban már elkészült, melynél nem kevesebb, mint 655.000 kubik-meter föld emeltetett ki. A kőmüves munkálatok, melyekhez a szükségelt anyagok a télen beszereztettek, immár megkezdettek. A kavicshordás s a földfeletti épületanyagok szállitása teljes folyamatban van és a vágányok Gyula-Fehérvárnál, jó darab helyen le vannak rakva. A II-ik sectiónak még föl nem járt részén ugy az egész III-ik sectiónál a bizottmányi földjárás f. hó 23-ára van kitüzve s miután minden előkészület már meg van téve, a megtörtént földjárás után az épitési munkálatok azonnal megkezdhetők. A IV-ik sectiónak kiépitése, miután az erre vonatkozó beható tanulmányozások bevégezvék, az előkészülődés stadiumában áll.

Bécsi dolgok.

—. A delegatusok választása alkalmával a birodalmi gyülés az alkotmány lényegére nem volt tekintettel; megválasztotta a delegatiót, a nélkül, hogy gondolt volna arra, ha vajon a választás érvényes-e, vagy nem. Az egységes Ausztria lovagjai ugy okoskodnak, hogy ha a birodalmi tanácsból kilépettek nem tiltakoznak a választások ellen a mit eddig nem is tettek — Magyarország is kénytelen lesz a választást érvényesnek tekinteni. Mintha bizony Magyarország akarmely csonka bécsi parlament müveletei által korlátozva volna, saját törvényeit igy, vagy amugy értelmezni! Még megérjük, hogy a csupán német párt töredék tetteit, egész Ausztria cselekvényei gyanánt kell elfogadni! Akkor aztán ismét benne lennénk a boldogságos Schmerling-korszakban; s hogy alkotmányos kormány alatt élünk: azt ugyan még csak nem is sejditenénk! Azonban minden megtörténhetik a nap alatt, mely Andrássy gr. felett világit, s mely Bécs felől kapja halvány sugárait!

A bécsi ministerválság még folyvást tart. Potocky gr., a Schmerling lovag által sugalt birodalmi tanácsi nyilatkozatok sulya alatt — melyek az „egységes Ausztria“ érdekeit hangoztatták — a legkellemetlenebb helyzetben van, s azon politikának, mely a különböző nemzetek önkormányzati jogainak a lehetőségig megadására hajlandó, aligha tud megnyerni oly férfiakat ministerekül, kik kellő erélylyel és tekintélylyel birnának. A Rechbauerrel, mint leendő belügyministerrel való alkudozásokról a legkülönbözőbb és legváltozatosabb hirek keringenek; egyik hir szerint az ő megnyerése kilátásban van, mig a másik nyomban követi, miszerint Rechbauer végkép elutasitotta a tárczavállalást. Söt Rechbauer helyett már is többeket emlegetnek. Lobkovicz Károly herczeget, és a felső ausztriai helytartót Hohenwarth grófot, az utóbbiról ismét állitják, hogy a neki ajánlott tárczát határozottan visszautasitotta. — Egy bécsi lap pedig a Potocky gr. által alkotott egész miniszterium neveit is közli, kik is Rechbauer, Mayrhofer, Demel, Sturm, Spiegel gr., Mende lennének. Más oldalról pedig Rechbauer visszavonulásának indokát is fejtegetik, s ez abból állana, hogy Potocky gr. mit sem akarna tudni a concordatumról. Potocky gr. fontos dolognak tartja, a csehek kibékitését, s megbizottat küldött Prágába, ki a cseh pártfőnökökkel Riegerrel és Sladkovszkyval alkudozik; azonban ezek végmegállapodásáról még mit sem tudhatni; annyi áll, hogy Rechbauer minisztersége ellen komoly kifogásokat tettek.

Bizonyos tehát csak az, hogy a zavar igen nagy; s hogy még Potockynak nem sikerült, ministeriumot alkotni!

Hesz táborszernagy folyvást nagyon beteg, s a legvégső kimerüléshez közel áll. A császár meglátogatta előregedett s halálhoz közelálló vitéz tábornagyát.

Taaffe grófot emlegetik Csehország helytartójául! — Miért a helytartó, ha csakugyan ministeriumot akarnak engedélyezni?!

A Giskra elbocsáttatásáróli legfelsőbb kézirat kiadatását legközelebb kilátásba helyezik, mig a többi minister csak az uj ministerium megalakulása után bocsáttatnék el!

A császár szentesitette a levéltitokról és a munkások egyesülési jogáról szóló törvényeket.

A „Neue Freie Presse“ azon állitása, hogy a bécsi ministerválság az Andrássy ministerium válságára is jelentékeny befolyással lesz, s hogy Andrássy be is adta volna lemondását, megerősitésre vár!

Ujdonságok.

— **A lövölde** megnyitása alkalmából tegnap mind a mellett is népes társaság gyült össze a nagyerde, helyiségeken, hogy az ünnepélyes megnyitásnak májusra halasztásáról mindenki értesülve volt. Sok lövész vett részt a lövésekben; azonban szeglövés nem történt. Legjobbnak találtatott Pájer József 4-ik köre, ki is e lövéssel a kitüzött egyetlen dijt el is nyerte.

Mindenki meggyőződhetett tegnap a helyszinén arról, mikép a lövölde épülete nemcsak szük, de a beosztás is olyan — mindenfelől ablak, ajtó! — hogy az egyletnek legelső teendői közé tartozik, az épület hiányait, az épület körül rendezendő kertben ujabb, habár egyszerü s ideiglenes, fedett nyári mulatóval kipótolni; különben, a mindig nagyobb mérvben mutatkozó részvét meglankadhat. Ugy tudjuk, czélba is van véve: e hiányon mielőbb segiteni. Továbbá ki kell emelnünk, hogy a lövölde helyiségeiben nélkülözhetlennek mutatkozik, legalább egy szobának étteremmé berendezése; mert egyfelől a fördő udvara rendesen telve van vendéggel vasárnapokon, másfelől pedig a lövészet-kedvelők a lőhelyiségek közelében szeretvén tartózkodni, az onnan a fördő udvaráig és visszajárkálás fáradalmaira s kellemetlenségeire nem vállalkozhatnak. Csodáljuk, hogy a fördő bérlője tegnap is fel nem használta az alkalmat, a lövölde egyik helyiségének étteremül berendezésére; bizton hihető, hogy az mind a közönségnek, mind a vendéglősnek csak is hasznára történik vala! — Jövőre elvárjuk, hogy e tekintetben sem lesz hiány!

☐ **A debreczeni honvédegylet** f. évi május hó 1-én d. e. 10 órakor a városház nagy termében tisztujitó közgyülést tart. Mire a közgyülés tagjai meghivatnak. Debreczen, 1870. april 7-én. A választmány.

— **A dalegylet** tegnap délután választmányi gyülést tartván, elhatározta, hogy junius

TÁRCZA.

A tüzpróba.

Regény az amerikai életből.

— Irta: **Dr. Williams J. B.** —

(Folytatás.)

1851. január 3. Atyámat illetőleg rendkivüli aggály gyötör. Egészsége napról napra apad. Észrevehetőleg gyöngül és sokkal erőtlenebb mint egy hóval ezelőtt. Keze forró és lázas. Néha halálsápadt, majd ismét olyan az arcza, mint a tüz. Ma szóltam Lionelnek efelől s ő megigérte nekem, hogy atyámmal értekezni fog e tekintetben. Neje nem látszik ezt észre venni, atyám pedig ugy tetszik mintha a legszorosabb titokban tartaná előtte egészségállapotának e változását.

* * *

1851. január 10. Atyám kétségkivül nagyon beteg. Én elhatároztam, hogy azon leszek, miszerint orvosi tanácsot vegyen igénybe. Ma igen kellemetlen felfedezést tettem, mely nagyon nyomja szivemet. Atyám és én a könyvtárban beszélgettünk egymással s midőn ő valamit kivánt tőlem, melynek odavitele végett távoznom kellett s ez okból az ajtót hirtelen megnyitám, Máriát az ajtó mögött pillantám meg, ki valósziuüen beszélgetésünkre hallgatózott.

* * *

1851. jan. 11. Komoly óhajtásomra ma Parker orvos látogatta meg atyámat. Ez abban a véleményben van, hogy itt semmi szervi bajtól nem lehet tartani, azonban a gyomor nem emészt kellően s annálfogva szigoruan dietát kell tartani, azonkivül a szabad levegőn nagy sétát tenni.

Már ma ismét más felfedezést tettem, mely különös hatást idézett bennem elé. Jól tudom, mily balgaság az tőlem, hogy oly gyanakodó vagyok; de csak az atyám iránti szeretet tesz azzá.

Már az utóbbi hetekben tapasztaltam, hogy Milburn Ralph mindenféle könyvet átkutatott a könyvtárban. Én nem is tudom magamnak megmagyarázni, minő kiváncsiságból óhajtám tanulmányainak tárgyát kifürkészni, elég az hozzá, egyszer csak föltámadt az bennem, és én elhatároztam ma, hogy kielégitem e kiváncsiságot. A „Naticial-Encyclopädie-ből olvasgatott épen, és én megjegyeztem magamnak a lapot, melyből ma gának kivonatokat csinált. Midőn eltávozott, elővettem a könyvet s rájöttem. hogy olvasmányának tárgya „titkos mérgezések“-re vonatkozott. Természetesen az sem én rám, sem családomra nem vonatkozhatik és én meg nem fejthetem, miért hatott rám az egész oly különösen.

1851. január 15. Hala istennek, atyám már beleegyezett, hogy házi orvost szerződtessünk, ki szinleg mint régi barátja jönne látogatásra. E tudat nagy terhet von le szivemről. Lionel mentül előbb fog orvost szerződtetni.

* * *

Most már teljesen meggyőződtem a felől, hogy Mária az ajtóknál hallgatózni szokott. Ma ismét ugyanaz történt, a mit már pár nap előtt tapasztaltam. Meggondolom vajon ne közöljem-e ezt Lionellel? Bármennyire is óhajtanám is ezt, még sem akarnám, hogy atyám neje felől rosz véleményt gerjeszszek benne. Sokszor gondolkozom, vajon mi indoka lehet, ez aljas és közönséges szokásának?

* * *

1851. jan. 16. Az orvost már szerződtették s az holnap hozzánk költözködik. Neve dr. Charlton Reginald, ki Lionelnek régi iskolatársa és ő egész elragadtatással beszél felőle. Mégis csak kiváncsi vagyok, vajon fog-e nekem tetszeni vagy sem, s vajon nem ép ugy ellenszenvvel viseltetem-e iránta, mint Milburn Ralph iránt?

XI.

Edith veszedelme.

Az nap reggel, midőn Charlton Reginaldnak a 3-ik sétány ama magános lakából való megmenekülése történt, Evelyn Róbert családja az elegans étteremben reggelizett. E szoba, melyben összegyültek, minden lehető kényelemmel quintessentiája volt. Elevenen égő széntüz világolt ki a kandallóból s kellemes meleget árasztott szét. A butorzat válogatott volt s öszhangzott minden a szobában levő tárgygyal. A vastag, nehéz vörös redőnyök, melyek az ablakokat disziték, a szobának vidám tekintetet kölcsönöztek.

Hideg, deres reggel volt; de a nap tisztán sütött. A szoba közepén álló asztal igen izletes reggelivel volt ellátva s a szárnyas állatokból fejlődött finom pecsenyeillat megtölté a szoba légkörét.

A közös asztalnál összegyült társaság a ház urán és urnőjén kivül, Edith, Klára, Milburn Ralph és Evelyn Lionelből állott, ki félórával érkezett, hogy a családdal együtt reggelizhessen.

Nem volt csoda, ha Edith, atyjának egészsége felett aggódott, mert mióta őt utolszor láttuk, rendkivül megváltozott. Szemlátomást megsoványodott, arcza meghalványult s ama halottiasan sárga sápadtság fogta azt el, mely titkos bajt gyanittat. Arczvonásai sokkal élesebbekké váltak s szemét sötét karika vette körül. E férfinál minden orvos első tekintetre átlátná, hogy itt szervi betegség uralkodik, s azért nem tudták magokat még eddig az orvosok tájékozni, mikép vehessék annak elejét.

Az őt gyógykezelés alá vevő orvosok először ama hiedelemben voltak, hogy valamelyik főszerv van megtámadva, de behatóbb orvosi vizsgálat után arról kellett meggyőződniök, hogy minden szervi rész a legjobb rendben van és máj- és gyomorbajnak tulajdoniták azt, a mit magoknak megfejteni nem tudtak, hogy járatlanságukat elpalástolhassák.

Evelynné asszonyság, diszes reggeli pongyolájában oly igéző volt, mint rendesen mindig s a férje iránt való előzékeny figyelme is még mindig a régi maradt; hol egy, hol más izletes falatot, vagy csemegét erőtetett rá s tulboldognak látszott lenni a házi ur oldala mellett. Edith, ki egészen másnemü szépség volt, mint bájos mostohája, üde és szép volt mint a viruló rózsa. Midőn ott az asztalnál ült a napsugarak játszottak pompás hajával s arany fényözönnel árasztotta azt el. Derekához szorosan simult öltözete gyönyörü s hajlékony termetét a legelőnyösebben emelte ki. Arczkifejezése komoly volt s olykor aggályos tekintetet vetett atyjára. Milburn Ralph legfőbb foglalkozása volt Edithet kisérni figyelemmel s szeméből nyilván ki lehete olvasni ama mély szenvedélyt, mely belsejében égett. Klára és Lionel közel egymás mellett ültek, s annyira el voltak foglalva egymással, hogy azzal mi körültök történt, nem sokat törődtek.

— Kedves Róbertem, — szólt Evelynné asszony, férjére tekintve látszólag szerelemtől ragyogó szemével. Te ma mitsem eszel. Talán nem jól érzed magadat?

— Tökéletesen jól érzem magamat kedvesem — viszonzá Evelyn ur, — sőt elmondhatom, hogy életemben soha nem éreztem jobban magamat. De hiszen tudhatod, hogy reggel soha sincs étvágyom.

— Oh atyám! — szólt Klára, ki ez utóbbi megjegyzést meghallotta, talán már elfeledted, hogy máskor oly hatalmas étvágyad szokott lenni a reggeli alkalmával.

— Valóban leányom? — No akkor annak nagyon régen kellett lenni.

— Nem szándékozik-e Edith kisasszony e szép tiszta időt fölhasználni? — kérdé Milburn.

— Igen. Alkalmasint az alsó városba megyek ki reggelizés után, — viszonzá Edith.

— Valószinüleg a női foglalkozások legérdekesebb nemét szándékozik végezni — jelesen a bevásárlásokat — jegyzé meg nevetve Lionel.

— Ugy van. Vásárlásokat teszek; hogy ez minden egyéb, csak nem érdekes reám nézve. Klára lesz kisérőm, s ha mi önnek megigérjük, hogy nem sokáig tartjuk vissza, elkisér ön minket Lionel?

— A legnagyobb örömmel — viszonzá a fiatal ember gyorsan — a szolgálatát épen fölajánlani készülő Milburnt megelőzve.

Ez utóbbi ajkába harapott s pillanatra haragpir futá el arczát, de csakhamar eloszlott az s még halványabbá vált, mint rendesen szokott lenni.

— Nem akarsz kocsin menni? — kérdé Evelyn ur leányát.

— Nem atyám. A reggel oly szép, hogy örömestebb gyalogolunk.

— Igen; mi mindenesetre gyalog megyünk — szólt Klára.

— Apropos! Máriám, — szólt Evelyn — majd el is feledtem, veled valamit közölni. Én ma egy régi barátom fiának látogatását várom. Egy ideig körünkben akar mulatni, még pedig bizonytalan ideig. Én azt hiszem, szivesen fogod őt te is látni.

— Légy a felől teljesen meggyőződve kedves Róbert, — szólt a nő. — Az én drága férjemnek barátai az enyimek is s igyekezni fogok, hogy az érkezőnek e hajlékot otthonossá tegyem.

— Fogadd érte hálámat, édesem. Különben is meg voltam én efelől győződve.

— Hogy hivják barátodat Róbert? — kérdé Mária a legártatlanabb arczczal.

— Charlton Reginaldnak — viszonzá férje, — ki, mondhatom kitünő orvos.

— Ah! azon valóban szerfelett örülök — szólt Evelynné — mert őszintén szólva, Róbert, én nem hiszem, hogy te az utóbbi napokban tökéletesen jól érzéd magadat, s ha orvos lakik házunknál, legalább jó tanácsokkal láthat el.

(Folyt. köv.)

hó 12-én a népkertben tánczczal egybekötött dalestélyt tartand, melyre nézve a meghivók, a rendező által annak idejében szét fognak küldetni.

Egyszersmind azon czélszerü intézkedés tétetett, hogy az eddig, az utakon használt pohármécsesek s a sátor belsejében a gyertyával való világitás helyett, petroleum világitás fog alkalmaztatni, annak, mind az utakon, mind a sátorban csinosan elrendezése végett a szertárnok, ki egyszersmind rendező is, kiküldetett.

— **A gazdasági egylet** tegnap tartott választmányi ülésében hozott határozatokból meggyőződhetik a közönség, hogy ezen egylet is, mely huzamos időn át akadályozva volt, erejét kellőleg kifejteni, uj lendületnek néz eléje, s kétségtelenül hasznosabban fogja ezután gyakorlatba venni azon erőket, melyekkel rendelkezhetik, mint ezelőtt.

A földmivelési, ipar s kereskedelmi ministernek azon örvendetes elismerést nyert leirata kapcsában, mely a gazdasági egyleteket tevékenységre buzditja s tettleges segélyezését is kilátásba helyezi, — a választmány kebeléből küldöttség neveztetett ki Tormay Béla helybeli m. k. gazdasági igazgató tanár elnöklete alatt, melynek feladata lesz, javaslatot tenni, azon eszközök és módok iránt, melyek utján az egylet által elérni kivánt gyakorlati czélok kivihetők legyenek; egyszersmind pedig az egylet folyó évi teendői iránt sorozatot késziteni, hogy az ministerhez fölterjesztethessék. Eleve is sok szép eszme merült fel a választmány körében kivált Tormay tanár tanuságos előterjesztéseiben, melyek a gazdálkodást előmozditó gépek, s állattenyésztési módozatok gyakorlati ismertetését s hasznositását czélozzák; ugy, hogy bizton hiszszük, mikép a beadandó programmszerü javaslat folytán kétszeres erővel indul meg az egylet tevékenysége; mi ismét a részvétet fokozandja, s elenyésztetendi azon szomoru állapotot, mely most, kivált a több évről fizetetlen hátralékdijak kinléte miatt tapasztalható. —

— **Azon nemzetközi gép kiállitás** ügyében, mely folyó évi junius 27-től augusztus 14-ig a németalföldi gazdák XXIV. gyülekezete Arnheimban rendez, a földmiv. ministerium a helybeli gazdasági egylettel közli a kiállitás programmját, -- melynek főbb tételei következők: — a kiállitás kiterjed minden, a mezőgazdaság- erdészet- kertészet- fa- és állattenyésztéssel kapcsolatban levő eszközökre s gépekre és azok rajzaira. Bejelentések folyó évi május 1-ig a fentirtt kiállitás titkári hivatalához menesztendők; a bejelentésben a részvét minőségét, az eladási árt, a tágy leirását s térfogatát ki kell tüntetni. Külső kiállitók németalföldi ügynök által képviseltessék magokat. Beküldés ideje junius 1-től 15-ig. A sept. 1-ig vissza nem vett tárgyak, a beküldő veszélyére raktároztatnak, sept. 10-én pedig eladatnak. A többi részletes föltétel a gazdasági egylet elnökénél s jegyzőjénél megtekinthető.

— **A dalegylet** müködö tagjai, mióta az ujrendszer életbe lépett, s fáradhatatlan igazgatója Sz. Nagy Károly a hangjegy ösmereteket tanitja, szorgalmatosan látogatják a hetenkint 3-szor tartatni szokott dalgyakorlati órákat, s ha tagok kitartása sszorgalma nem lankad, élvezetes dalestélyekre számithatunk. Óhajtandó volna, ha városunk polgárai fiatal ügyvédei, hivatalnokai és iparosai is legalább hetenkint szakitanának magoknak szerdán és csütörtökön este, egy pár órai időt a dalgyakorlaton való megjelenésre, mert csak akkor fog ezen egylet felvirágzani, ha ideváló állandó lakosok lesznek müködő tagjai. Valóban csak diszére válnék városunknak, ha az ez évben megtartandó országos dalünnepélyen dalegyletünk városunk polgáraiból álló möködötagokkal jelenne meg; ez által megmutatná azt, hogy minden szépnek és jónak előmozditója.

△ **Tornaegyletünknek** közelebbi közlésem óta adakoztak: Simonffy Sámuelné, Tamássy Berta és Kovács Dánielné urhölgyek; — a két első egy-egy darab aranyat, az utóbbi két db 2 conv. ftos tallért. — A választmány utjáni találkozásig legőszintébb köszönet nyilvánitása mellett közli Debreczenben aprilis 10. 1870. Varga Lajos sk., elnök.

** **Hallomás után** feljegyezzük, hogy holnap Berzsenyi Julia k. a. mint ujonnan szerződött tag közremüködésével „Kék szakálu herczeg" adatik; szerdán pedig Gerecsné Melles Liszka asszony „Ördög Robert"-ben fog fellépni — mint vendég.

, **Kőmives Imre**, szintársulatunk egyik ismert tagja Bajára ment vendégszerepelni, honnan ugyan e czélból Veszprémbe rándul, később pedig Budán is fel fog lépni.

, **Éjjeli őreink**. Tulajdonképen, nekünk csak az isteni gondviselés éjeli őrizőnk; mert azok. kik e végett kirendeltetnek, rendesen a korcsmákban őrzik az itczés üvegeket; mult éjel is megtörtént, hogy nagyujutcza végén egy kis zenebona volt, mit az éjeli őrök könnyen eligazithattak volna, de ők „elkéstek az éji homályban," és már őket is garázdaságra hajlandó állapotban találták meg egy zugcsapszékben.

, **A népszámlálás** eredményével mindeddig nem vagyunk tisztában; de a féltékenyen (mi okból?) őrzött adatokból annyit ki lestünk, hogy a jelenlegi lakosság száma 46,111; továbbá, hogy iró van 4, müvész 191; a müvészekre nézve bátorkodunk megjegyezni. hogy 191-nek a „hol léte nem tudatik" városunkban; azok száma, kik sem irni sem olvasni nem tudnak, vannak 10 ezer körül, de ezekből ki kell vennünk a 7 éven alóli gyermekeket, kik nagy számmal vannak, és eddig nem tanulhattak.

☐ **Nyilt köszönet**. Alólirott szinész szerencsétlen, orvosolhatlan szembajban szenvedvén, a helyben müködő igen tisztelt pályatársainak és társnőinek, kik őt szives jóságoknál fogva tehetségükhöz képest segélyezték, szives és forró köszönetét nyilvánitja. Szives lelkü segélyezők: Kiss Sándor intendáns ur, Szabó József, Kőmives Imre, Foltényi, Zöldy, Együd, Dósa, Philippovics, Hegedüs Lajos, Vizvári, Rónai, Borsovay, Boschetti, Mezei, Thomász, Vidor, Miskovics, Blaháné, Fektér F. Kosztolányi Kálmán.

— **Sürgönyforgalom** apr. 9-én a helybeli m. k. távirdai igazgatóságnál. A pénztárnál felvétetett sürgöny 33 db. megérkezett és kézbesittetett 46, felvett 134, kiadatott 134, összesen 347. — Aprilis 10-én a pénztárnál felvétetett sürgöny 48, megérkezett és kézbesittetett 50, felvett 132, kiadatott 132, összesen 362 db. Dobrowsky.

Szinházi szemle.

** Kedden, april 5-kén adatott: „Báléj" opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzé Auber.

** Szerdán, apr. 6-án adatott: „A szerencse gyermeke" jellemrajz 5 felvonásban; irta Birchpfeiffer Sarolta, forditotta Ozorai Árpád. Szakál Rózsa (Hermance) sikerrel oldotta meg szerepét, játékát természetes elevenség jellemzé, csak arra figyelmeztetjük, ha idegen hajfürtöket használ, jobban hasonlitsa össze saját haját az álfürtözet szinével, nagyon is szembeötlő vala a különbség hajának gesztenye s leomló tekercseinek egészen sötét barna szine közt. Aztán midőn dajkájához menekült, hol póri öltönynyel cserélte fel előbbi ruháját, akkor is megtartá kezdetben választott hajrendezését, holott igy toilletejében nem jött létre kellő öszhangzás. Foltényinéről dicsérettel kell megemlékezni, ki mint Chateaurenard herczegné, Hermance nagyanyja találó szinekkel ecsetelé unokája iránti vonzalmát a feltámadt büszkeséget s hiven érezteté utóbb a bocsánat jótékony melegét. Zöldiné teljesen otthon volt szerepében, ügyesen forgott, élénken csevegett; a miért is játékát többizben zajosan megtapsolta a közönség. Föltüntek még Temesváry, Foltényi és Bercsényi. Közönség gyér számmal.

** Csütörtökön, apr. 7-kén adatott: „Hetvenhat nő kérője" vigj. 1 felvonásban, francziából forditotta Vörös Vidor. Először ment e darab, de a közönségre ohajtandó volna, hogy egyszersmind utolszor látott legyen az, szinpadunkon napvilágot. A komikumnak még árnya sincs e vigjátékban, a bonyolulat a gyermekességig együgyü, a kifejlés szálait, mintha csak harapófogóval kapcsolták volna egy csomóba. — Van egy fiatal ember Mascaret Izidor ki szeretne megházasodni, annyival inkább, mert már 63 mond hatvanhárom kosarat kapott. (!) Fürdőben időznek épen, ott nagyon könnyen megy az ismeretség; meglát két csinos leányt és egy fiatal özvegyet. Kapja magát mind a háromnál bekopogtat s mindenütt elutasitják. Azonban mi történik, megjelenik a szinpadon egy inas egy felöltönynyel s gazdáját keresi. A hölgyek elvégre megtudják tőle, hogy gazdája senki más mint Mascaret subprefectus ur. No persze egy ily magas állásu férfiu, a ki az irántai érdekeltséget azzal is fokozza, hogy incognito időzik a fürdőben, nem érdemli meg azt, mikép oly udvariatlanul bánjanak vele. Az özvegy beszél vele először, szerelmet vall neki (!) s leköti számára kezét 120 ezer frttal, de egyszersmind tudtára adja, hogy ő olasznő, s ha hütlenségen kapná iszonyu bosszutállana.— Ezután következik Montardier ur az egyik kisasszony nagybátyja, az, — ki mielőtt a fiatalember kilétét tudta volna, kikosarazá midőn unokahuga előtt fellépett. Most? — oda igéré 125 ezer forint jegyajándékkal; de egyszermind ez is ráijesztett ha talán cserbe hagyná menyasszonyát. Ezután végre Biskornet ur a másik kisasszony apja is megcsipi s leányát neki akarja adni. Mind a háromnak igent mond, de utoljára is kitudódik, hogy biz ő nem subprefectus, mert tévedés van a dologban s ekkor mindnyájan ott hagyják a faképnél. Most jő a hadd el hadd. Előrántatik egy jegyző s ez tudtára adja Maskaretnek, hogy unoka testvére, a másik Maskaret, a valódi subprefectus a szerfelett gazdag ember meghalt s minden vagyonát ráhagyta. Mi természetesebb minthogy ujra körüldongják a hetvanhat nő kérőjét s ő választ is egyet közülök s ezzel a függöny leesik. Na csakhogy azt is megértük, hogy a függöny leesett; különben a fejleményekből nem süthettük volna ki a végét; bár szerzőnek, czélja elérésére a jegyző, de még inkább a kortinahuzó a legnagyobb szolgálatot tették. A szereplők iparkodtak mindnyájan, hogy e jámbor idétlen szülöttet megmentsék a kora kimulástól, de hiába! megvagyon irva: „Nincs orvasság halál ellen." Ezután „Angolosan" következett, melyben Temesváry az angolt kitünően személyesité s Vizvári pedig Ippelberger Salamon szerepében nyert köz tetszést.

** Szombaton, apr. 9-én adatott: „Argyil és Tündér Ilona." Az előadás egyátalában nem si került, értve magát a spektakulomot, mert a szereplők ezuttal is kitettek magukért. A gépészek folyvást ügyetlenkedtek, a mit eléggé elárult a rendetlenül eszközölt átváltozásokon kivül, a rendezőnek a szinfalak mögül kihallatszó boszus kifakadása, a mi az illuziot aztán teljesen szétoszlatta. Zsufolt ház.

** Vasárnap april 10-kén adatott: „A fekete asszony." Jobb lenne már ezt a darabot is nyugalomba tenni. Közönség szép számmal.

Országgyülési értesitő.

(April 9.)

Elnök: Somssich. A kormány részéről jelen Lónyay.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jelenti elnök, hogy a tegnap sürgetett ipartjavaslat kinyomatását sikerült kieszközölnie és igy az ma már a képviselők közt kiosztatik. (Helyeslés.) Ezután jelenti, hogy br. Orczy Elek Hevesmegye Pétervásár kerületének képviselője ez állásáról lemondott. Az elnök uj választás elrendelésével bizatik meg. Továbbá bemutatja elnök Vasmegye közönsége kérvényét, melyben Felső Őrön egy törvényszék felállitását kéri. — Eszékváros tanácsa az eszéki kereskedelmi és ipar kamara folyamodványát, melyben az eszék-brodsziszeki vasut engedélyezését kéri.

Az ugynevezett Mezőségben fekvő községek kérvényét, melyben Gyéres-Egerhegyen vasuti fő állomás felállitását kérik.

Kossuth Pál beadja özv. Guggenberger Józsefné kérvényét, melyben 1848-ban kiállitott 24 db. kincstári utalványokban levő tőkéjét s kamatait megtérittetni kéri.

Szlávy József Pozsonyváros kérvényét nyujtja be, melyben egy Nyitra, Galgóczon, Trencsénen át épitendő vasutnak engedélyezése szorgalmaztatik.

Zsedényi Ede a közlekedési, illetőleg a pénzügyministerhez a következő interpellatiot intézi:

Miután egyrészről a bécsi bank a hatvan-miskolczi államvasut bérbevétele végett, a pénzügyministerrel biztos hirek szerint már is értekezésekbe bocsátkozott; más részről a közlekedési ministerium költségvetésének tárgyalása alkalmával ezen államvasutnak az állam általi kezelése tekintetbe vétetett; alólirt azon kérdést intézi a közlekedési, illetőleg pénzügyi minister urakhoz: vajon szándékozik a ministerium ezen államvasutnak bérbeadása végetti javaslatát előleges jóváhagyás végett a képv. ház elé terjeszteni?

Kiadatik a közlekedési ministernek.

Széll Kálmán olvassa a pénzügyi és vasuti bizottság együttes jelentését a valkány-perjámosi vasut tárgyában. A bizottságok e másodrendü vaspályát, mely kamatbiztositást az államtól nem igényel, szivesen részesiti az engedélyokmányban foglalt, többi közt a 30 évi adómentesség, kedvezményben, és azt elfogadásra ajánlja némely módositásokkal. — A ház a jelentés kinyomatását rendeli el.

A ház ezután a tegnapi ülésben elfogadott hat. tjavaslatot véglegesen megszavazza, melyek a főrendeknek átküldetnek bozzájárulás végett.

A ház napirendre tér.

Első tárgya: Ő felsége keleti utjára megszavazott költségek kiegészitéséről szóló előterjesztés. A pénzügyi bizottság ezt tjavaslat alakjába öntötte át, miután az 1870-ki költségvetésbe már nem lehet a kivánt 27.970 ftot felvenni.

Csiky Sándor több formahibát lát. Nevezetesen abban, hogy a kimutatást nem a pénzügyminister, hanem a főudvarmester készitette, ki az országyülésnek nem felelős, továbbá abban, hogy e költség tjavaslat alakjában terjesztetik elő, mely még előbb az osztályokhoz volna utasitandó és végre abban, hogy e tulkiadás sehogy sem indokoltatik. Mindezeknél fogva nem fogadja el a tjavaslatot.

Csernátony Lajos más okoknál fogva nem fogadja el. Különösen azért, mert helytelennek találja hogy ily aprólékos összegekkel járul a ministerium a ház elé, mi a korona méltóságával nem egyezik meg.

Mind a jobboldal, mind a balközép elfogadja a tjavaslatot.

A 10 kr papirpénz és a 5 kros ezüst pénznek a közforgalomból kivonását czélzó tjavaslat, melyben a kivonás véghatárideje sept. 30-káig terjesztetik ki, minden észrevétel nélkül elfogadtatott. Ugy szintén a képviselők lakbérilletményéről szóló tj. is, melyszerint a képviselők évenkint 800 ft lakilletményt kapnak. E törvény apr. 20-án lép életbe.

A főrendibáznak a közös magyar-horvát törvények kihirdetéséről szóló tjavaslaton tett módositása, melyszerint a szentesitett törvény nem a közös országgyülés elnökének, mert ilyen nincs, hanem a közös országgyülésnek adatik át kihirdetésre, — elfogadtatott.

Mindezen elfogadott tjavaslatok jövő ülésben fognak végleg megszavaztatni.

Elnök azután bemutatja a ház számvizsgáló bizottságának kimutatását. Kinyomatása rendeltetik el.

Ezzel a napirend ki volt meritve. Elnök felfüggeszti erre az ülést 11½-kor egész d. u. 1 óráig, mely ideig reméli, hogy a főrendek a budapesti kölcsönről üzenetet küldenek át.

Ezek után az ülés d. u 1 óráig felfüggesztetett.

Az ülés 1 órakor ujból megnyittatván, Nyáry Gyula b. felsőházi jegyző jelenti, hogy a felsőház az államszámvevőszéki törvényjavaslat 6-ik szakaszára nézve tett módositásához továbbb is ragaszkodik, ellenben a szab. államvaspálya-társulat adójáról és a fővárosi kölcsönről szóló törvényjavaslatokat minden változtatás nélkül elfogadta. — A két utóbbi szeutesités végett fel fog terjesztetni.

Mikó gr. közlekedési minister benyujtja az érsekujvár-nyitra-trencséni vasutvonalról szóló törvényjavaslatot és engedély okmányt, melyek a vasuti és pénzügyi bizottságokhoz utasitattak.

A legközelebbi ülés hétfőn délután vagy kedden délelőtt fog tartatni.

Fővárosi értesitő.

** Hirek a minisztérváltozás körül. Kerkápolyi azonnal husvét után átveszi a pénzügyi tárczát. Csengery Imre minisztertanácsos a honvédelmi ministeriumnál, szintén átmegy a pénzügyministeriumhoz. Bittó István a képviselőház alelnöke pedig ministertanácsossá neveztetnék ki.

** Heimerle Ferencz, egy katonaképző tanoda tulajdonosa, folyamodott a ministeriumhoz, hogy katonai tanodát állithasson, melyben nemcsak egy évi önkénytesek, hanem a szabadságolt állományba beosztandó honvédtisztek is képeztetnének.

** Egy fával megrakott szekér, melylyel gazdája a budai hetivásárra akart jönni, a Laszlovszky mellett meggyult és oly gyorsan elégett, hogy az illető tulajdonos alig birta kifogni lovait. Az egész dologban csak az a különös, hogy ugyanazon falusi gazda, már második izben jár igy.

** A budai népszinházban tegnap volt az utolsó előadás. Most már bezárják s mint hirlik, sörházzá alakitják át a muzsalakot.

** A bölcsöde helyiségében gyermek menhelyet létesitettek.

** A történelmi társulat legközelebbi ülésén Rosti Zsigmond értekezett „A hétéves háboruról, magyar szempontból." Utána Thaly Kálmán tartott felolvasást Ocskai Lászlóról II. Rákóczy György dandártábornokáról, mely után a titkár jelentése következett s kitünt, hogy a tagok száma tetemesen megszaporodott.

** Az ellenzéki képviselők közül többen barátságos estélyre gyültek össze a napokban Frohner szállodájában. Az alkalmat a husvét előtti szétoszlás szolgáltatá. A lakomát jó kedv és zene füszerezé.

** A Karácsonyi pályázaton a birálók által figyelemre és emlitésre méltóknak talált pályamüvek egyikének a „Szinre szint" czimü vigjátéknak szerzője — Rákossy Jenő.

** A Sebestyén-szobrot, mely oly sokáig disztelenité a róla nevezett „Sebestyéntért" elvégre széthordták. Hát a királydombot mikor éri hasonló figyelem?

** Zichy Antal visszalép a tanfelügyelőségtől, hol utódja vagy Gönczy Pál, vagy Szász Károly lesz, s véglegesen kineveztetik a nemzeti szinház intendánsának.

Belföld.

, Károlyvároson a határőrvidéken gőzhajózási részvénytársaság alapitásán fáradoznak.

, Hivatalos lopás. Dunaföldváron az adóhivatalnok pénztárnoka 2200 frtot ellopott, s vele elszökött. Ez ugyan mai nap már közönséges dolog,de az különös, hogy a tolvaj, — most is szabadon jár.

, Ez jó hir. Varasdmegye folyamodott, hogy a rögtön biráskodást szüntessék meg ott.

, Gyilkosság akaratlanul. Egerben egy katona, azt hivén, hogy nincs megtöltve fegyvere, rásütötte a másikra, és a legkedvesebb pajtását meglőtte — tréfából.

, Az erdélyi vasuton a vasárnapi kéjvonatok hihetően május 1-én megkezdetnek.

, Szatmárt Hubai szintársulata — mint értesülénk — nem sokára megkezdi előadásait.

, Gyilkosság és öngyilkosság. Szabadkán egy fiatal férj régóta veszekedik 23 éves nejével, sőt a nő többször ott is hagyta, de a prépost ismét összerendelte őket; a férjnek pedig más szeeretője volt; közelebb (apr. 7.) éjjel az ember haza megy, és vak dühében egy baltával a neje nyakát elvágja, majd — az esztelen — a test többi részét vagdalja össze; a kegyetlen gyilkos férj aztán megrémült önmagától és kutba ugrott, honnan reggel élettlenül huzták ki. A szerencsétlenek egy 2 éves árvát hagytak az isteni gondviselésre.

, Szép kegyelet. Szabolcsmegye közgyülése elhatározta, hogy a nagy Batthyány porainak átszállitási ünnepélyére képviselőket küld. A megyék és városok követhetnék Szabolcs példáját.

, De már hiszünk a csodákban, ha elátkoz is a római pápa. Léva vidékéről azt irja egy kath. pap, hogy azon a vidéken tolvaj jár, és a plébánusok távollétében az órát elkéri igazitani s megszökik vele, és már több kath. pap szakácsnéját szedte ráigy. Ez valóban csoda, hogy csak plépánusokhoz és csak a szakácsné otthonlétekor jár az a tolvaj. Az a tolvaj dijt követel.

Külföld.

— Olaszországban általában izgatottak a kedélyek; csak alkalomra várnak, hogy kitörésre kerüljön a dolog. Innen magyarázható, hogy Viktor Emanuelnek sokszor fölmerült bécsi utja ismét abban hagyatott.

A páviai és piacenzai apróbb kitörések elnyomása után beállott csend, csak látszólagos; az olasz lapok tolmácsai azon általános izgatottságnak, mi Olaszországban uralkodik. Turinban, a hol a szeptemberi conventio óta már kétszer került véres tusára a sor, az izgatott elemek minden perczben készen állanak a fölkelésre. Folyó hó 5-kén elterjedt hire, hogy Florenczben kiütött a forradalom, s Turinban oly nagy volt az izgatottság, hogy a királyi csapatok teljesen hadi lábra állitva várták a dolog kifejlődését, mig végre, a florenczi hir alaptalansága kiderülvén, állott vissza némileg a nyugalom. Bolognában is több elrejtett fegyverre s hadiszerre akadtak.

A ministerium ellen pedig hangosan nyilvánulnak a megvetés, gyülölet kitörései, mivel az Francziaország irányában a legnagyobb szolgalelküséggel viseltetik.

Párisban jól vannak értesitve e helyzetről, s a franczia kormány legnagyobb figyelmet fordit az olaszországi dolgokra; mert jól tudja, hogy, ha egyszer a válság kiüt: egész Olaszország követi ösztönszerü vágyát, mely Róma elfoglalása. Napoleon ezt, természetesen, nem engedheti, mert az ujonan megerősödendett Olaszország Francziaországra, kivált a napoleoni uralkodóházra annyival veszélyesebbé válhatnék, mivel az olasz köztársaság kifejlése akkor csak siettetve lenne; pedig a szomszéd olasz köztársaság: rém a franczia császári személyes uralomra nézve; a tüz könnyen áttörhetne a szomszédba.

Innen van, hogy a franczia kormány a spanyol ügyeket is ugy igazgatja, hogy a nemzet köztársasági vágyai elodáztassanak, a királykeresési müveletek által.

— Schweiczban folyó hó 3-dikán nagyszerü népünnepély rendeztetett. Az 1845-ben, Langenthalban, a jeszuiták elleni mozgalmak alatt, elesett szabadcsapatbeliek, gyászünnepélyére, a megmaradt szabadcsapatbeliek vagy ezeknek fiai, s rokonai, barátai s mintegy 15,000. jelentek meg, hogy megemlékezvén a gyászos multról, a jezsuitismus ellen, mely most még inkább üti fel fejét, tiltakozzanak.

Több nagyszerü szónoklat után, a rendkivüli lelkesedéstől áthatott gyülés, egyhangulag elfogadott határozatában tiltakozását jelenté ki a népek erkölcsét megrontó, a különböző vallásfelekezetek közt viszályt szitó jézsuiták és jézsuitismus müveletei ellenében; — tiltakozott az 1864-diki szept. 6-ki syllabus, az 1869-ik október 19-ki kiátkozási bulla ugy a mostani római zsinat erkölcsöt, szabadságot, rendet megölő határozatai ellen. — Mely határozatok a szövetségi tanácscsal is közöltettek tudomás végett.

Legujabb.

— Pest, aprilis 11. Az országgyülés april 26-ig szünetel. A főváros szépitésére vonatkozó törvény szentesittelett.

— Pest, april 10. Az összes püspökök hazajötte váratik mai napra Rómából. Fogarassy püspök már itthon van, s résztvett a főrendiház ülésében.

— Bécs, april 10. Potocky grófnak még nem sikerült megalkotni a ministeriumot; Rechbauer határozottan visszalépett.

— Páris, april 9. A ministerválságróli hirek tartják magukat; Ollivier és a császár az uj alkotmány 13-ik pontja fentartása mellett, a többi minister ellene van. — Ollivier a népszavazat tárgyában hozzá intézett interpellatio folytán kijelenti, hogy a császárság és a császár felett nem történik szavazás; a császárság kérdésbe sem jöhet, csak az uj alkotmányváltoztatás.

— Creuzot, april 9. A helyzet nem változott; a munkások april 10-ike kimenetelét várják; a mikor a vezetők előadása szerint, általános munka-beszüntetés és fölkelés lenne!

Közgazdászat.

(E.) Debreczen, ápril 11. Az előhetivásárra sok kenyeret szállitottak, főleg a kunságiak, s egyéb vidékről is sok hozatott, az árak mérsékeltek, Szatmár felől is sok szekér aszalvány s főzelékfélét szállitottak, s kelendő volt, paszuly köble 6 ft 6 ft 40 kron kelt, az életnemü czikkeknél a behozatal a legközépszerübbnek mondható, tengeri kevés s keresett, forgalmi árak, köblönkint, buza 8—8 ft 40-60 kr. Kétszeres 6—6 ft 40 kr. Rozs 5 ft 20—30 kr. Zab 4—4ft 20 kr. tengeri 5 ft 70—90 kr. Árpa hiányzott.

Nyilttér.

Schwendenwein és Társa

előbb 145. 2—3

Morawszki R.

szalmakalap-gyára

BÉCSBEN,

Kohlmarkt 6. sz. 1-ső emelet,

ajánlja gazdagon fölszerelt raktárát, hol is mindennemü szalmakalapok, párisi művirágok, tollak, szalma, üveg, arany, ezüst, aczéldiszitmények, divatáruk, kalapminták, franczia és angol czérnák, divatáruk varrásához való tük stb. a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

A czikkek mindig a legujabb divattal tartanak lépést. Divat lapokat kivánatra bérmentesen küldünk.

Bécsi tőzsde, apr. 11. Cs. arany 5.85. ezüst 120.50

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

B.-Ujfalu M. városa, az ugynevezett Sebőféle s tulajdonát képező lakházat, melyben egy **főépület 5 szobával, konyhával, kamarával, továbbá egy magtár, szekérszin, 80 lóra való istálló, teljes jó karban vannak cserépteto alatt, vendéglői helyiségül** ***bérbe*** ohajtván kiadatni: a bérbeadást zárt ajánlatok utján eszközlendi. — Amennyiben pedig a helyiség vendéglővé tétele több rendü átalakitást igényel: föllivatnak a vállalkozni akarók, miszerint ajánlataikba, a helyiség megtekintése után, annak átalakitására vonatkozó javaslataikat befoglalják. **A zárt ajánlatok legfelebb e hó 23-ig alulirthoz intézendők,** mivel azok fölbontása határidejéül f. é. ***april 24-dike*** d. e. ***10 órája*** B.-Ujfalu városházához tüzetik ki, amikor a legtöbb előnyt nyujtó ajánlkozóval a szerződés is meg fog köttetni.

Kelt B. Ujfaluban, ápril 5. 1870.

Jakab Péter, főbiró.

148. 3—3

Az eredeti államsorsjegyek eladása és kijátszása törvényesen engedélyezve van.

Szerencse fel Hamburgba!

Alulirott bankczég mint legelőnyösebb és legbiztosabb vállalatot ajánlja a **Hamburg által engedélyezett és biztositott** ***nagy pénz-kisorsolást*** **egy millió 718,000 tallér erejéig,** melynek nyereményhuzásai már ***április 20***-án megkezdődnek. **Mely határidő hivatalosan s tervszerüleg meg van állapitva. — A legfelsőbb nyeremény** ***250,000 m.*** **vagy** ***100,000*** **ezüst tallér.** Fönyeremények: 150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 2: 20,000, 3: 15,000, 4: 12,000, 1: 11,000, 5: 10,000, 5: 8000, 7: 6000, 21: 5000, 4: 4000, 36: 3000, 126: 2000, 6: 1500, 5: 1200, 206: 1000, 256: 500, 2: 300, 354: 200, 13200: 110 ezüst márka.

Összesen ***28,000 nyeremény.***

Csak nyeremények huzatnak!

Az összeg beküldése mellett elküldöm az „eredeti sorsjegyeket" a fontebbi huzásra következő határozott árakon: ***egész eredeti sorsjegyet 4 ftért; felet 2 ftért; negyedrészt 1 ftért*** o. é., ***legpontosabb*** szolgálat biztositásával. — Minden résztvevő kezébe kapja tőlem az állam által biztositott ***eredeti sorsjegyeket***, melyeket tehát a ***tiltott igérvényekkel*** összehasonlitani nem lehet! Az eredeti játékterv minden megrendeléshez ***ingyen*** mellékeltetik, s a nyereménypénzek az érdekletteknek hivatalos kimutatás mellett pontosan megküldetnek. Azon bizalom folytán, miben ezen sorsjegyek oly gyorsan részesültek, minél több megbizást remélek, mit is a legkisebb megrendelésnél is, a legtávolabb vidékekre is, pontosan teljesitek. — A résztvevők ***mielőbb, teljes bizalommal és közvetlenül***

Haas Adolf,

állam-váltóüzletéhez forduljanak

143. 6—8

☞ A legtöbb főnyeremény ***rendesen*** nálam nyeretik, s a ***legtöbb nyereményeket személyesen fizettem ki.***

Eladó gyepszéna.

Ujfehértó mellett micskei pusztán mintegy 24—30 szekérnyi, legjobb minőségü ***gyepszéna***, a vasuti állomás közelében, Jasztrabszky Ignácz ur birtokán eladó. — Értesitést ád gazdatiszt

Nagy Károly

a nevezett pusztán.

149. 3—3

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában